

Terve Lappi

Sähköinen hyvinvointikertomus hyvinvoinnin edistämisessä

Tarjolla herkkuja PaKasteesta –seminaari
1.11.2012 Oulu

Terveystiedon edistämisen suunnittelija
Tuula Kokkonen
tuula.kokkonen@poskelappi.fi
p. 040 7235 401

Terveystiedon edistämisen suunnittelija
Inkerelli Vieltojärvi
inkerelli.vieltojarvi@poskelappi.fi
p. 040 5700 197

SÄHKÖINEN HYVINVOINTI- KERTOMUS

- *Kunnassa eri hallinnonalojen asiantuntijoiden **yhdessä laatima, tiivis katsaus** kuntalaisten hyvinvointiin ja terveyteen sekä niihin vaikuttaviin tekijöihin.*
- *Täsmentää väestön hyvinvointitarpeita sekä arvioi toteutunutta toimintaa, hyvinvointipolitiikkaa ja voimavaroja suhteessa tarpeisiin.*
- *Päätöksenteon sekä toiminnan suunnittelun ja seurannan **apuväline** kunnan luottamushenkilöille ja viranhaltijoille.*
- *Toteuttaa terveydenhuoltolain velvoitteita*

Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiiri

Terveyden edistäminen
Terveempi Pohjois-Suomi -hanke

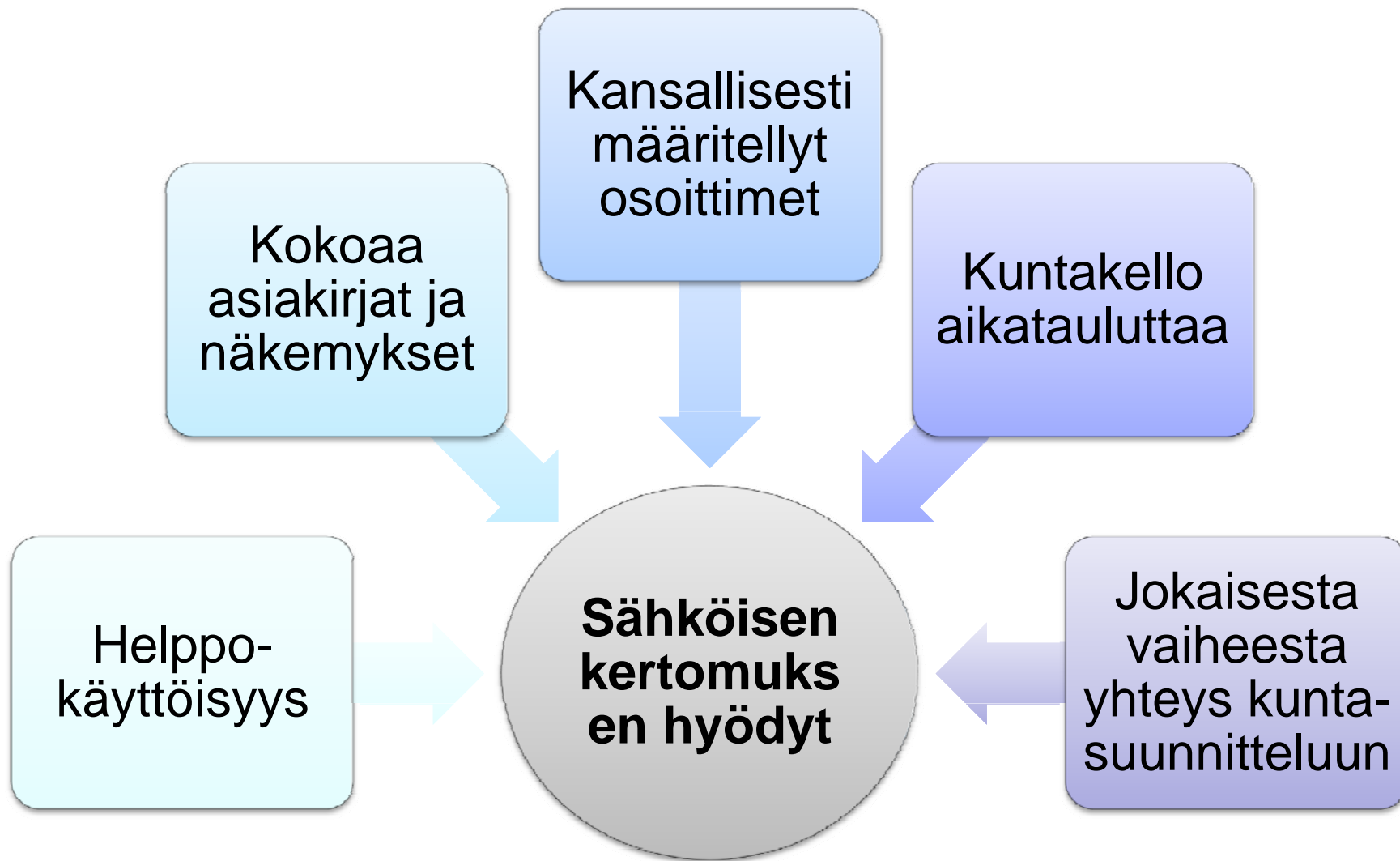
Sähköinen hyvinvointikertomus - työväline hyvinvointijohtamiseen ja päätöksentekoon

www.hyvinvointikertomus.fi

Esityksen pohjalla Anne Sormusen ja Suvi Helasen diat TerPS-hankkeesta

Terveempi Pohjois-Suomi

= POIKKITOIMINNALLISTA ja KIINTEÄNÄ OSANA kunnan talouden ja toiminnan suunnittelua, toimintaa ja arviointia 😊

= KUNTASTATEGIA ON = HYVINVOINTISTRATEGIA

= strategioita tukevat erilaiset toimenpideohjelmat ja suunnitelmat

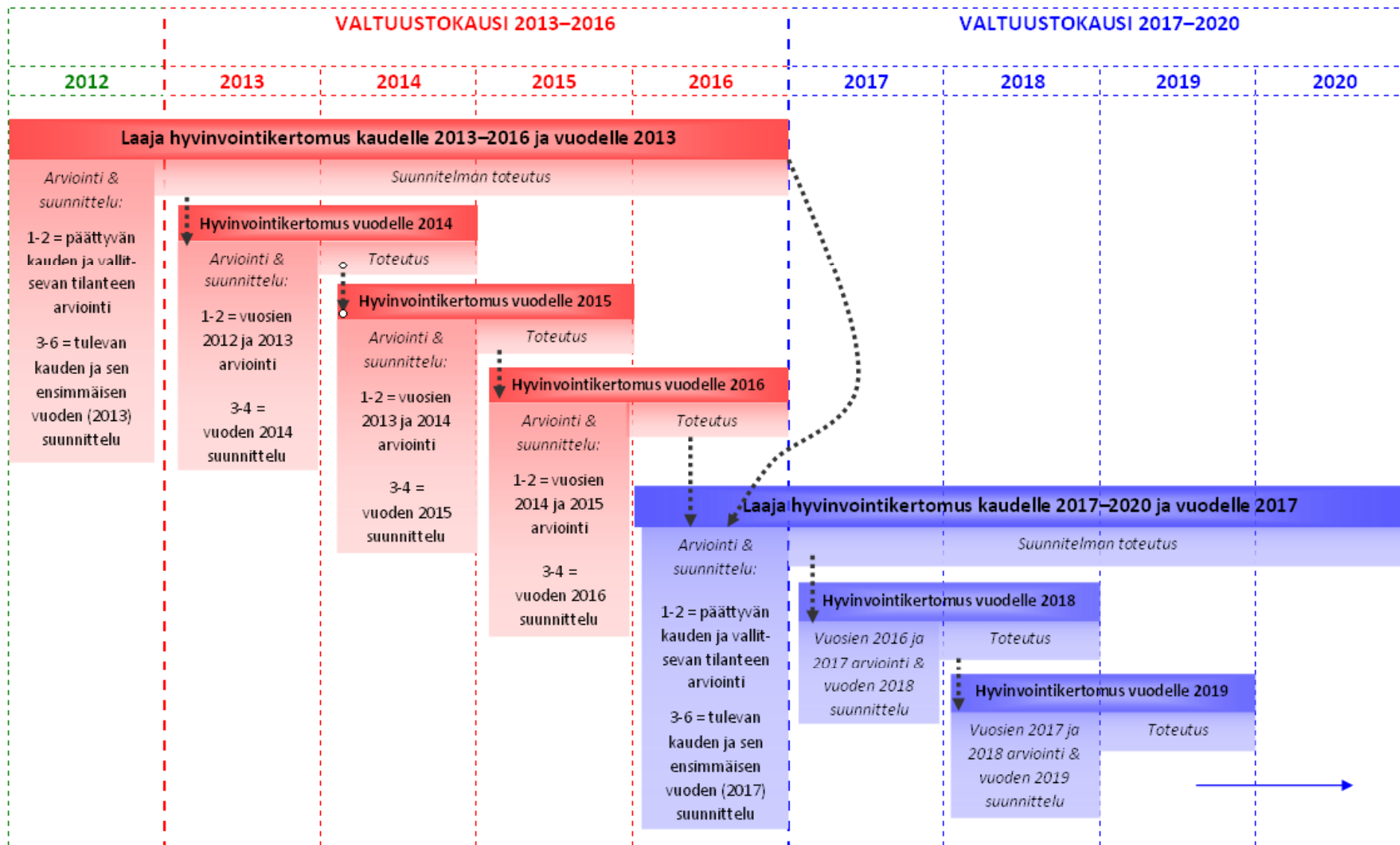
= eli strategiakäsitteiden selkeyttäminen

= YHTEINEN TAHTOTILA

= HYVINVOINTIJOHTAMISEN VASTUUKYSYMYKSET SELVÄT

- 1. STRATEGINEN /POLIITTINEN JOHTO**
- 2. KESKI- JA OPERATIIVINEN JOHTO**
- 3. PERUSTOIMINTA- KUNTALAISEN PALVELUPROSESSIT**
- 4. VERKOSTOT JA KUMPPANUUDET**

Hyvinvointitietojohtamisen aikajana menee valtuustokauden yli/ ”perintö”

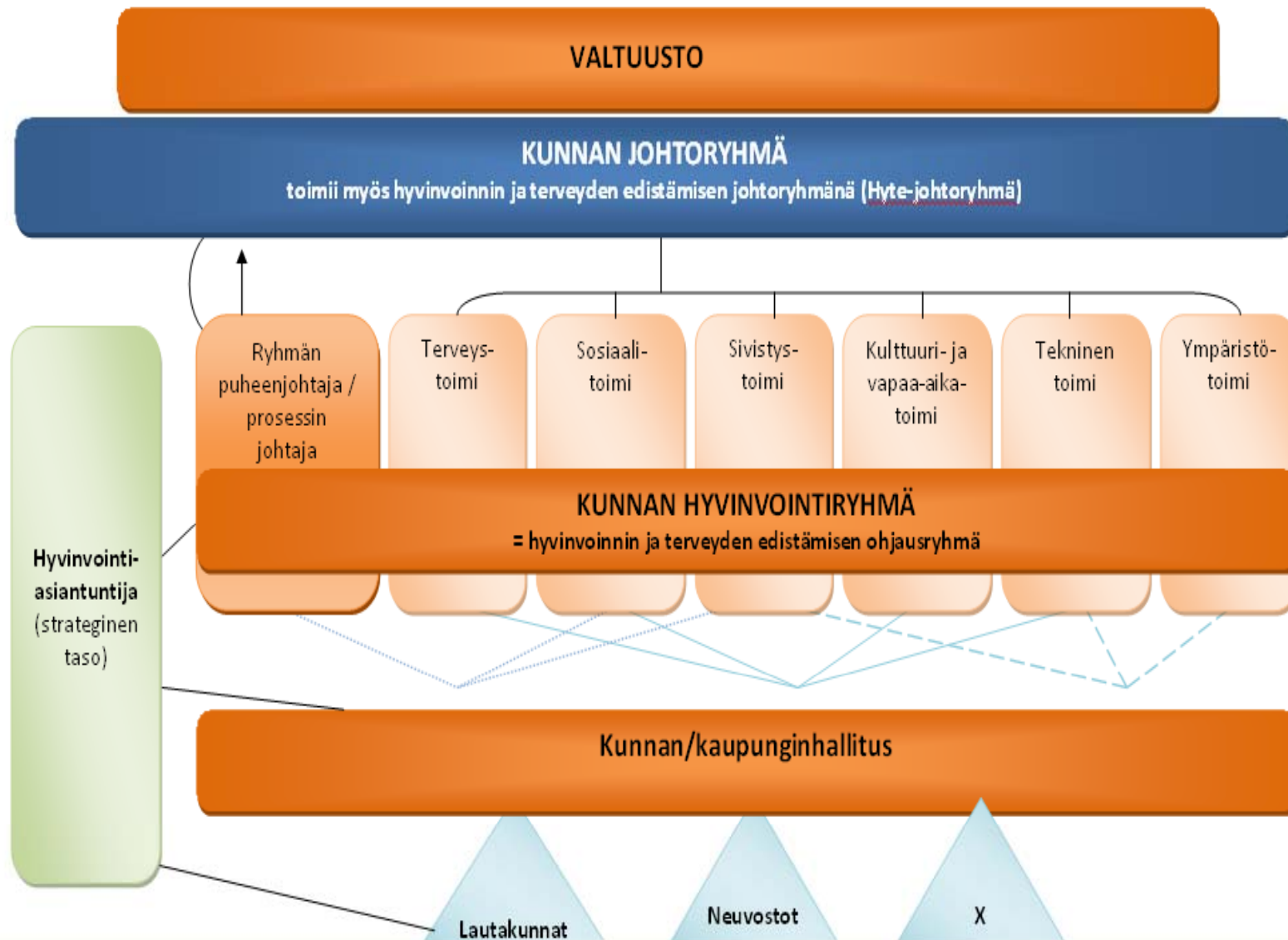

Mikä pitää olla kunnossa?

= pohjalla poliittinen sitoutuminen

poikkitoiminnalliseen hyvinvointijohtamiseen 😊

Hyvinvointi- koordinaattori

Toimii vähintään 20 000 asukkaan väestöpohjalla:

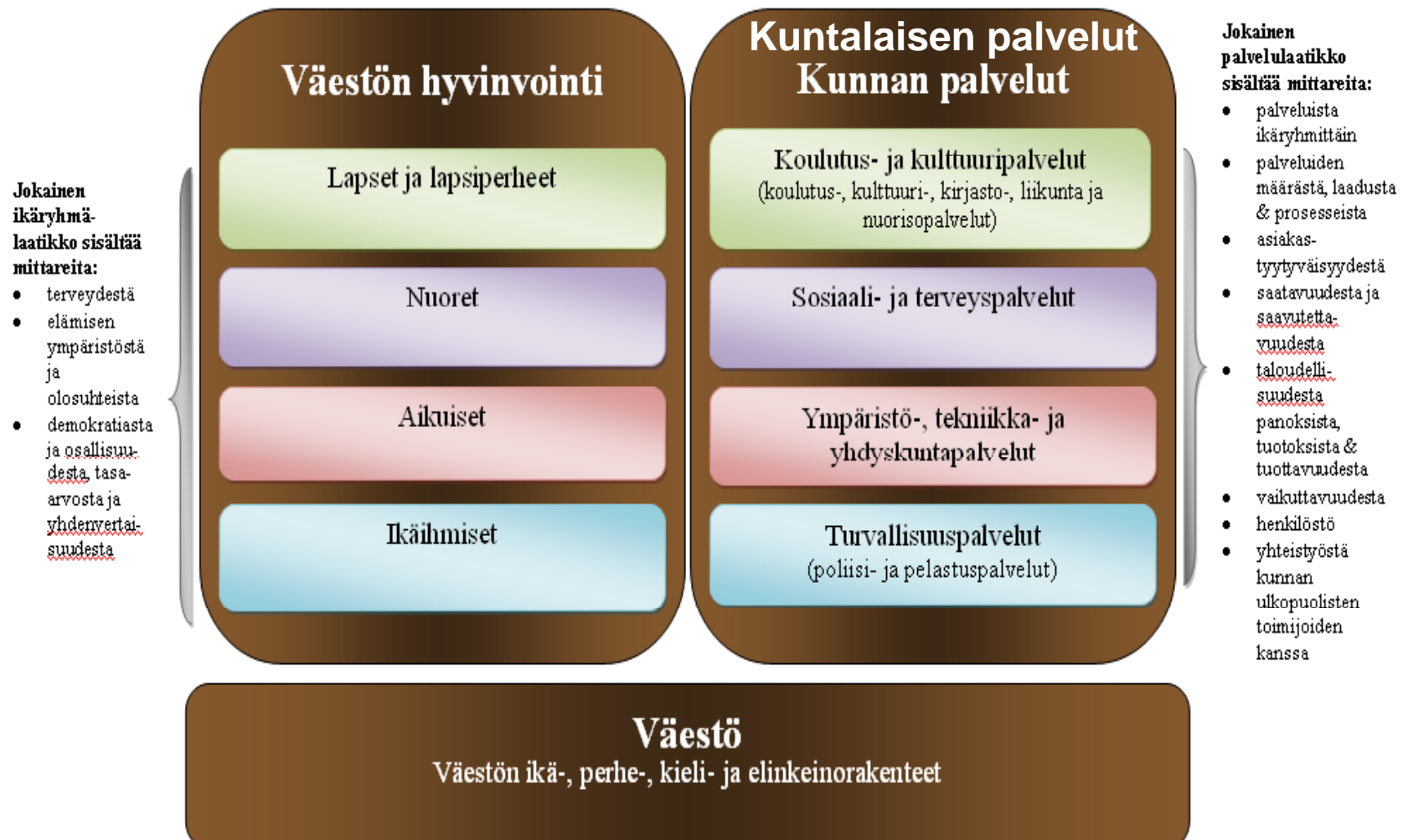
- kuntien hyvinvointikertomusten tekemisen tukena
- mukana alueen kuntien johtoryhmissä asiantuntijana → tukee Hyte -rakenteiden ja ohjausjärjestelmien toimivuutta
- kuntakohtaisen ja alueellisen hyvinvointitiedon kokoaja, arvioija ja tiedottaja
- alueellisten hyvinvointiohjelmien asiantuntija
- yhteistoiminta-alueen EVA- asiantuntija ja kouluttaja/tutor
- toimii alueen yhteyshenkilönä muihin sidosryhmiin

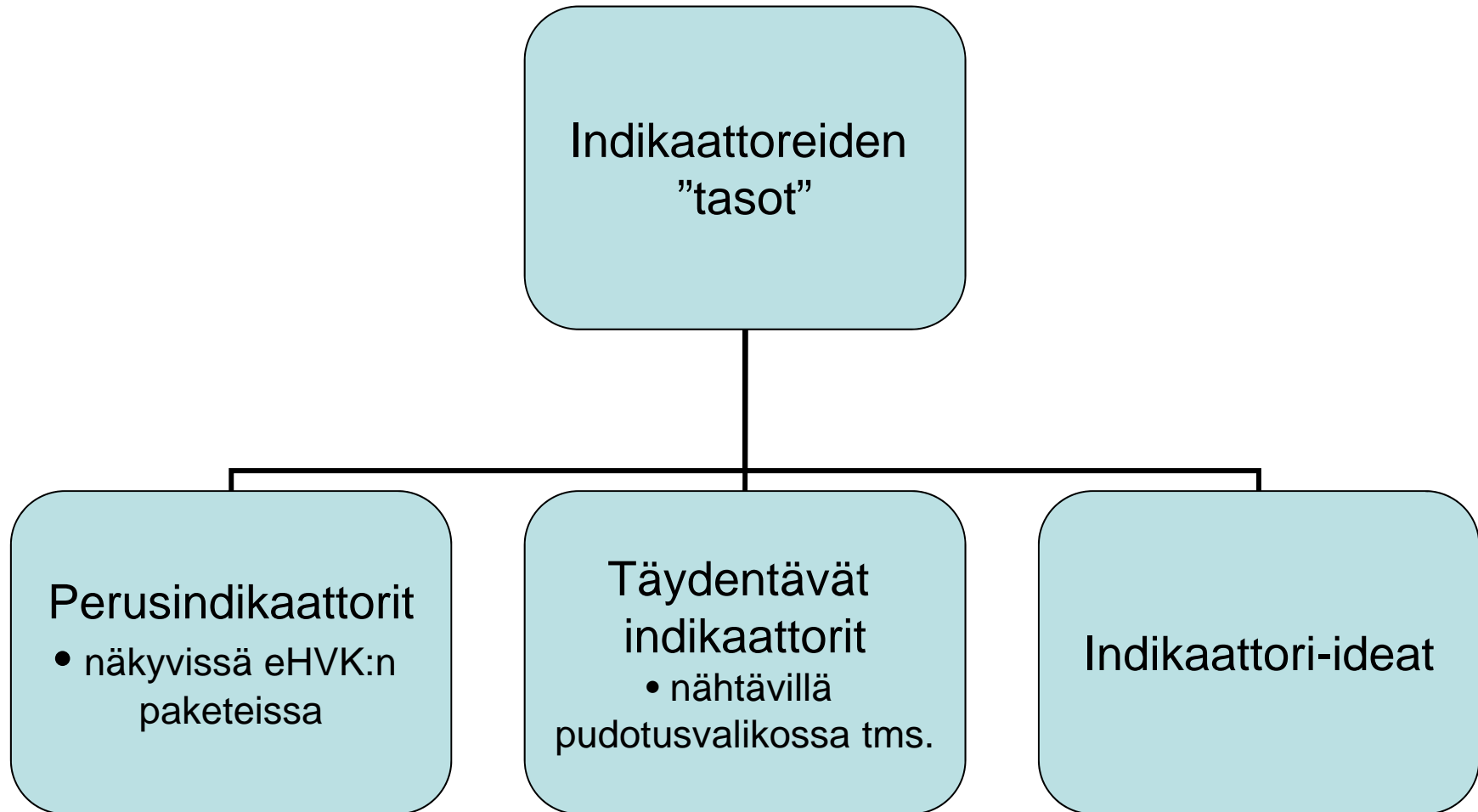

Yhteistyön ydin on yhteinen hyvinvointitieto
 = perustuu kansallisiin ja omiin poikkitoiminnallisiin mittaripaketteihin

SÄHKÖISEN HYVINVOINTIKERTOMUKSEN MITTAREIDEN VIITEKEHYS 7.8.2012

Indikaattoreiden rakenne

Tieto helposti saatavissa: vertailu

- V1 = Oulu
- V2 = Oulunsalo
- V3 = Kiiminki
- V4 = Yli-Ii
- V5 = Pohjois-Pohjanmaa
- V6 = Koko maa

	arvo	muutos	V1 Oulu	V2 Oulu	V3 Kiim	V4 Yli-	V5 Pohj	V6 Koko
Huoltosuhde, demografinen (2010) Info	58,5	↑	42,5	59,5	60,4	76,5	54,2	51,6
Koulutustasomittain (2010) Info	359	↑	407	388	378	245	341	335
Lapsiperheet, % perheistä (2010) Info	52,2	↔	42,1	55,4	56,3	41,1	43,8	40
Muu kuin suomi, ruotsi tai saame äidinkielenä / 1000 asukasta (2010) Info	6,9	↑↑↑	30	8,5	7,1	3,2	16,4	41,7
Nettomuutto / 1000 asukasta (2010) Info	-0,7	↓↓↓	9,3	-13	-4,2	0,9	0,1	2,6
Opetustoimen esiopetuksessa lapsia 20.9. yhteensä, lkm (-2009) (2009) Info	6	↔	127	77	78	18	2220	17878
Sairastavuusindeksi, ikävakioitu (2010) Info	113,2	↔	108,4	99,4	102	121,5	-	-
Väestö 31.12. (2010) Info	18872	↑	141671	9599	13088	2189	394965	5375280
Yhden hengen asuntokunnat, % asuntokunnista (2010) Info	27,3	↑	44,9	24,6	22,4	33	38	41
Yksinhuoltajaperheet, % lapsiperheistä (2010) Info	15	↑↑	21,3	12,7	13,2	5,6	16,6	20,2
Väestöennuste 2040, 95-99 -vuotiaat (2009) Info	79	???	713	38	46	11	2003	33154
Poliisin tietoon tulleet henkeen ja terveyteen kohdistuneet rikokset / 1000 asukasta (2010) Info	4,7	↔	6,6	3,1	3,2	3,7	6	6,6
Poliisin tietoon tulleet liikenneturvallisuuden vaarantamiset ja liikenneriikkomukset / 1000 asukasta (2010) Info	63,2	↔	54,5	26	141,9	38,8	113,1	93,8
Poliisin tietoon tulleet liikenneriikokset ja -rikkomukset sekä liikenteen vaarantamiset / 1000 asukasta (-2008) (2008) Info	61,9	↓↓	76,3	27,5	230,7	41,1	105,9	88
Poliisin tietoon tulleet omaisuusrikokset / 1000 asukasta (2010) Info	25,6	↓↓↓	60	22,1	19,2	9,6	38	46

Lapset ja lapsiperheet

V1 = Oulu

Valtuustokausittainen suunnittelu ja toiminta MITÄ KÄYTÄNNÖSSÄ?

Toiminnallinen taso/ Kehittäminen

PAINO- PISTE- ALUE 1	KEHITTÄMIS- KOhteet	TAVOITTEET		TAVOITTEITA TUKEVAT TOIMENPITEET JA RESURSSIT		TAVOITTEIDEN SAAVUTTAMISEN ARVIOINNISSA KÄYTETTÄVÄT MITTARIT
		Toiminnalliset	Taloudelliset	Toimenpiteet, toimintamallit ja/tai hyvät käytännöt	Resurssit ja kehittämishankkeet	
	1.1	•	• Sitoutuminen	Koulutus-, kulttuuri- ja liikuntapalvelut: • hyvinvointiryhmä Ympäristö-, tekniikka- ja yhdyskuntapalvelut: • Sosiaali- ja terveyspalvelut: • Keskushallinto: • EVA, Innokylä, teknologia kumppanuus	Koulutus-, kulttuuri- ja liikuntapalvelut: Ympäristö-, tekniikka- ja yhdyskuntapalvelut: • Sosiaali- ja terveyspalvelut: • Keskushallinto: • EVA, Innokylä, teknologia kumppanuus	Koulutus-, kulttuuri- ja liikuntamittarit: • Ympäristö-, tekniikka- ja yhdyskuntamittarit : • Sosiaali- ja terveysmittarit: • Keskushallinto: □ Hallinnonalojen yhteiset mittarit: □
	1.2	•	•	Koulutus-, kulttuuri-	Koulutus-, kulttuuri-	Koulutus-,

Strateginen taso: valtuusto asettaa

"Kehittämistyön viitekehys", uusien toimintamallien käyttöönotto

LUONNOS

Lapin tilanne hyvä hyvinvointikertomusten suhteen

Ei ole suunnitelmaa	On suunnitteilla	On tekeillä	Valmis
Kemijärvi	Kittilä	Inari Muonio Tornio Ylitornio Kemi Pelkosenniemi Pello Savukoski	Kolari Tervola Ranua Enontekiö Keminmaa Rovaniemi Posio Salla Sodankylä Utsjoki Simo

Kartta Satelliitti

Tältä Lapin tilanne näyttää sähköisen hyvinvointikertomuksen juurruttamisen suhteen

...

Todellisuudessa sähköistä hyvinvointikertomusta työstää

! Työstää PaKasteen työskentelyjaksolla
9 kuntaa Pakaste 2:n 16 kunnasta

! Työstää muutoin /alkaa työstämään
6 PaKaste 2 mukana olevista kunnista työstää muutoin

5 kuntaa Lapista ei PaKaste 2 mukana

PaKaste 2 tarjoama juurruttamisen tuki

- Työskentelyjaksot
- Yhteispalaverit ja verkostoituminen(esim. etänä)
  - Muut hankkeet (Arjen turvaa kunnissa, Mielen Tuki, Lapin järjestörakenne-hanke)
- Työkokoukset
- Terveysten edistämisen suunnittelijoiden ”konsultoinnit” ja kuntakäynnit

Haasteena juurruttamisessa

- Jää liiaksi pääkäyttäjän vastuulle
- Todellisen poikkihallinnollisuuden saavuttaminen
- Indikaattorit ja niiden tulkinta
- Miten muut suunnitelmat/ohjelmat ja niiden sisällöt saadaan näkymään hyvinvointikertomuksessa
- Kuntalaisten ja erityisten haavoittuvassa asemassa olevien äänen kuuleminen
- Järjestöjen näkyviin saaminen
- Kokonaisuuden hahmottaminen
- Kenen vastuulle sähköisen hyvinvointikertomuksen päivitys ja ylläpito jää